

Şantiye Sahası Dışında Balık Tutarken Meydana Gelen Ölüm İş Kazası Sayılmaz

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Tarih: 14.05.2026

Kaynak: Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 22.10.2025 tarihli ve E: 2024/774, K: 2025/663 sayılı kararı ile 5510 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesi

Kısa Cevap

Şantiyede konaklayan bir işçinin, vardiya bitiminden sonra **kendi isteğiyle şantiye sahasının dışına çıkıp** çayda balık tutarken boğulması, karara göre **iş kazası sayılmamıştır**. Gerekçe üç noktada toplanmaktadır: olay işverenin kontrolündeki organizasyon alanının dışında gerçekleşmiştir, yürütülen işle illiyet bağı yoktur ve işçi görevlendirilmeksizin kendi iradesiyle hareket etmiştir.

Kanunun Ölçütü: 5510 Sayılı Kanun'un 13'üncü Maddesi

İş kazasının tanımı kanunda sayma yoluyla yapılmıştır. Maddeye göre iş kazası, sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen engelli hâle getiren ve şu hâllerde meydana gelen olaydır:

- **(a)** Sigortalının **işyerinde bulunduğu** sırada,
- **(b)** **İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle** (sigortalı kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle),
- **(c)** Bir işverene bağlı çalışan sigortalının, **görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi** nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
- **(d)** Emziren kadın sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,
- **(e)** Sigortalıların, **işverence sağlanan bir taşıtla** işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında.

Olayın bu beş bentten birine girmesi gerekir. Karara konu olayda işçi ne işyerindeydi, ne yürütülen iş nedeniyle oradaydı, ne görevlendirilmişti, ne de işverence sağlanan bir taşıtla

yolculuk hâlindeydi. Bu nedenle sayılan hâllerin hiçbirisi gerçekleşmemiştir.

Uyuşmazlığın Seyri

Aşama	Sonuç
İlk derece mahkemesi	Kazanın işyeri dışında, işverenin yürüttüğü iş konusu dışında ve işçinin kendi isteğiyle gerçekleştiği gerekçesiyle ret
Bölge adliye mahkemesi	Şantiyenin meskûn mahal dışında olması ve işçinin iş nedeniyle orada bulunması sebebiyle çevresel risklerin iş organizasyonu kapsamında olduğu gerekçesiyle iş kazası
Yargıtay 10. Hukuk Dairesi	Olayın işyeri dışında ve yürütülen işin kapsamı dışında gerçekleştiği gerekçesiyle bozma
Hukuk Genel Kurulu	Direnme üzerine yapılan incelemede kazanın iş kazası sayılamayacağı

Kararın Dayandığı Üç Ölçüt

- **Organizasyon alanının dışında olma.** Sigortalının vardiya sonrası şantiye sahasından ayrılıp köprü'nün karşı tarafına, başka bir ilçeye bağlı alana geçmesi; olayın işverenin doğrudan veya dolaylı kontrolündeki organizasyon alanı dışında gerçekleştiğini göstermektedir.
- **İşle illiyet bağının bulunmaması.** Zararlandırıci olay, işveren tarafından yürütülmekte olan iş sebebiyle meydana gelmemiş ve sigortalının yaptığı işle ilişkisi kurulamamıştır.
- **Kendi iradesiyle hareket etme.** İşçi işverence görevlendirilmemiş, tamamen kendi isteğiyle ve kişisel bir uğraş için tehlikeli bölgeye gitmiştir.

İşverenler İçin Değerlendirme

Karar, şantiye ve baraj gibi meskûn mahal dışındaki işyerlerinde “işyeri eklentisi” kavramının sınırsız olmadığını göstermektedir. Ancak bundan “şantiye dışında olan her şey işvereni ilgilendirmez” sonucu çıkarılmamalıdır:

- Kanunun (a) bendi işyerini, (c) bendi görevlendirmeyi, (e) bendi ise işverence sağlanan taşıtla gidiş gelişi kapsar. **Konaklamanın işverence sağlandığı şantiyelerde**, olayın konaklama alanı içinde veya işverence sağlanan taşıtla yolculuk sırasında meydana gelmesi hâlinde değerlendirme farklı olur.
- Şantiye sınırlarının fiilen belirlenmesi (çevre güvenliği, uyarı levhaları), tehlikeli alanların işaretlenmesi ve mesai dışı faaliyetlerde sınırların aşılması yönünde iş sağlığı ve güvenliği

eğitimi verilmesi, **kusur sorumluluğu** tartışmasında ayrıca önem taşır. İř kazası sayılmaması, işverenin genel hůkúmlere gůre sorumluluğunun her hâlıkârda bulunmadığı anlamına gelmez.

- İş kazası bildirimi ayrı bir yükümlölüktür. 5510 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesi uyarınca 4/1-(a) kapsamındaki sigortalılarda bildirim, işveren tarafından **o yer yetkili kolluk kuvvetlerine derhal** ve Kuruma **en geç kazadan sonraki üç iş günü içinde** yapılır. Olayın iş kazası sayılıp sayılmayacağını değerlendirme yetkisi Kurumdadır; tereddüt hâlinde bildirimden kaçınılmamalıdır.

Doğrulama Notu

Kararın künyesi sirkülerin ilk hâlinde verildiği şekliyle korunmuştur (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, 22.10.2025, E: 2024/774, K: 2025/663); ancak karar metnine resmî kaynaklardan ulaşılamamıştır. Yukarıdaki yargılama seyri ve gerekçe özeti sirkülerin ilk hâlindeki anlatıma dayanmaktadır. Kanun hůkúmleri ise 5510 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinin yürürlükteki metninden alınmıştır.

Sık Sorulan Sorular

Olay neden iş kazası sayılmadı?

Karara gůre olay işverenin organizasyon alanı dışında gerçekteşmiş, yürütölen iřle illiyet bağı kurulamamış ve iřçi görevlendirilmeksizin kendi iradesiyle hareket etmiştir.

İş kazasının kanuni tanımı nedir?

5510 sayılı Kanun md. 13'te beş hâl sayılmıştır: işyerinde bulunulan sırada, yürütölen iş nedeniyle, görevli olarak işyeri dışına gönderilme nedeniyle, süt izni zamanlarında ve işverence sağlanan taşıtla gidiş geliş sırasında.

şantiyede konaklamak tek başına yeterli mi?

Değil. Belirleyici olan, olayın işverenin kontrolündeki alanda veya yürütölen iş nedeniyle meydana gelip gelmediğidir.

İş kazası sayılmazsa işverenin hişbir sorumluluğu kalmaz mı?

İř kazası sayılmaması sosyal güvenlik hukuku bakımındandır; iřverenin genel hůkúmlere gůre kusur sorumluluđu ayrıca deđerlendirilir.

şüpheli hâllerde bildirim yapılmalı mı?

Evet. Olayın iş kazası sayılıp sayılmayacağını değerlendirmek Kuruma aittir; bildirim yükümlölüğu kanuni sürelerle tabidir.

Bildirim süreleri nedir?

4/1-(a) kapsamındaki sigortalılarda yetkili kolluk kuvvetlerine **derhal**, Kuruma **en geç kazadan sonraki üç iş günü içinde**.

Resmî Kaynaklar

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (13'üncü madde — iş kazasının tanımı, bildirilmesi ve soruşturulması)
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın. prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/	Bordro Outsource Operasyon bizde, ekran ve veri sizde. prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/	Ar-Ge, Teknopark, TEKMER Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri. prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/
---	---	---

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez. prozon.net/hesap-makineleri/	Analiz Merkezi Teknopark ve teşvik analizleri. analiz.prozon.net	Yıllık Parametreler SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl. prozon.net/yillik-parametreler/
--	---	---

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi Beyan ve ödeme günleri tek takvimde. prozon.net/mevzuat-takvimi/	Mevzuat Sirkülerleri Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni. prozon.net/sirkuler/#bulten
---	---

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/santiye-sahasi-disinda-balik-tutarken-meydana-gelen-olum-is-kazasi-sayilmaz/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 07:38 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net